

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت فرهنگی اجتماعی
دفتر امور فرهنگی

بایدها و نبایدهای در مواجهه با ویروس کرونا در محیط های کاری

ما کرونا را شکست خواهیم داد

مدتی است که ویروس کرونا یا کوید ۱۹ به کشور عزیزمان رسیده و همراه با خود موجی از نگرانی و ترس را به وجود آورده است. هرچند تعداد مبتلایان به این ویروس کشنده در ایران رو به افزایش می باشد، لیکن می توان با فرهنگ سازی، آموزش و اطلاع رسانی، به ویژه در فضاهای عمومی و محیط های کار از شمار مبتلایان یا حداقل میزان نگرانی ها کاست. حفظ و صیانت از نیروی کار یا همان جامعه کار و تلاش، مهمترین مسئولیت اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و یکی از اصلی ترین وظایف و مأموریت های این دستگاه می باشد و این نکته، ضرورت آگاهی بخشی به کارگران، کارفرمایان و خانواده های آنان را در پیشگیری، کاهش انتشار و سرایت و درمان این بیماری مهلک، بیش از پیش نمایان می سازد. به همین منظور به ذکر برخی راهکارهای فرهنگی - بهداشتی که در محیط های کاری، کارخانجات و مراکز تولیدی و صنعتی شهرک های صنعتی و مناطق آزاد قابلیت اجرایی دارند، می پردازیم:

آموزش نکات بهداشتی

ویروس کرونا بدنه ای از جنس لیپید (نوعی چربی طبیعی) دارد و با مواد شوینده و قرار گرفتن در معرض دمای بالای ۳۰ درجه از بین می رود. از این نظر باید به کارکنان تاکید شود که دست های خود را با مایع ضد عفونی کننده الکلی استاندارد که حداقل ۶۰ تا ۹۵ درصد الکل دارد، تمیز کرده یا حداقل به مدت ۲۰ ثانیه با آب گرم و صابون یا مایع دستشویی بشویند. شستن صحیح دست ها یکی از مواردی است که باید به کارمندان آموزش داده شود. همچنین باید کارکنان این نکته را بدانند که لازم است در محیط های عمومی از ماسک استفاده نمایند، لیکن باید توجه داشت که استفاده مکرر از یک ماسک مناسب نبوده و باید حتماً نسبت به

تعویض آن اقدام نمایند. در این میان انتقال تجربیات به اطرافیان، همکاران و آحاد جامعه و توسعه همدلی و همیاری می تواند نقش بسزایی در ایجاد اتحاد و همبستگی علیه این بیماری ایجاد نماید.

جلوگیری از انتشار و گسترش شایعات

اخبار گسترش ویروس کرونا به خودی خود موجی از اضطراب را به دنبال داشته و به همین دلیل نیز بهترین اقدام مراکز تولیدی و صنعتی در چنین شرایطی، جلوگیری از انتشار شایعات و دست به دست شدن اطلاعات نادرست است. تیم های منابع انسانی می توانند با تهیه اطلاعات دقیق و تایید شده از مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری ها و سایت وزارت بهداشت، نتیجه جستجوهای خود را با کارکنانشان به اشتراک گذاشته و مطمئن شوند که اخبار و اطلاعات صحیح به آنها منتقل می شود. قطعاً، هرچه آگاهی پرسنل در این زمینه بیشتر باشد ترس و نگرانی شان نیز کمتر خواهد بود. در صورت وجود خانه ی بهداشت در محل کار، بهبانها اقدام به تشکیل گروه اطلاع رسانی در فضای مجازی نموده و اطلاعات و نکات بهداشتی را به اطلاع کارکنان برسانند.

جلوگیری از حضور افراد مشکوک به ویروس در محیط کار

آلودگی به ویروس کرونا با تب بالای ۳۹ درجه شروع می شود و با سرفه خشک و پس از یک هفته با تنگی نفس ادامه پیدا می کند. این ویروس همچنین در معمولی ترین حالت باعث سرماخوردگی می شود. شرکت ها و کارخانجات در چنین شرایطی باید انعطاف پذیر بوده و به کارمندان تاکید کنند که در صورت داشتن هر یک از این علائم، از حاضر شدن در محل کار پرهیز کرده و تا بهبودی کامل، از خانه خارج نشوند.

برگزاری جلسات به صورت غیر حضوری

تا حد ممکن لازم است که جلسات داخلی شرکت ها و مراکز صنعتی محدود شوند و یا به صورت غیر حضوری (در فضای مجازی) برگزار شوند. به این ترتیب، امکان شیوع ویروس کاهش می یابد.

آگاهی بخشی با رعایت اصول و مبانی انسان دوستانه نسبت به تماس کارکنان با افراد مشکوک به ویروس کرونا

بیشترین مبتلایان به ویروس کرونا از کشورهای چین، تایلند، کره جنوبی، ژاپن، تایوان و ایتالیا بوده اند. بنابراین بهتر است تیم های منابع انسانی از اینکه کارکنانشان با همکاران یا مشتریان آسیایی تبار ارتباط داشته اند یا نه، آگاهی کسب کنند. هرگونه اقدام انجام شده در این زمینه باید در راستای این باشد که آیا فرد، احتمالاً در

معرض ویروس قرار داشته است یا نه. مهم است که این آگاهی، صحیح انجام شود تا درگیری و بروز رفتارهای خصمانه نژادپرستانه را به دنبال نداشته باشد. همچنین، آن دسته از سازمان‌هایی که نیروی کار در خارج از کشور دارند، باید دستورالعمل‌های سفر به آن مناطق را به آن‌ها بیاموزند یا در صورت امکان، سفر آن‌ها را به تاخیر بیندازند. از آنجایی که ویروس کرونا تا ۱۴ روز می‌تواند در بدن فرد مبتلا نهفته باشد، تا بروز احتمالی علائم بهتر است این دسته از کارکنان از حضور در محل کار اجتناب کنند.

دورکاری و حضور کارکنان به صورت شیفتی

ضروری است صاحبان صنایع با دراختیار قرار دادن امکانات و تجهیزات از قبیل؛ رایانه، اینترنت پرسرعت، تلفن همراه و ... امکان فعالیت پرسنل خود را از منزل یا محل اقامت آنان فراهم سازند و یا با تعیین شیفت‌های کاری و زمانبندی، حضور فیزیکی افراد را به حداقل ممکن برسانند. یادآوری به کارکنان در خصوص وجدان کاری، احساس تعهد، مسئولیت‌پذیری و ارائه کار با کیفیت می‌تواند ضایعات ناشی از تعطیلی را تا حد امکان کاهش دهد.

ضد عفونی کردن سطوح مشترک و یادآوری آن به کارکنان

سطوح مشترک مثل دکمه‌های آسانسور، دستگیره درها، پریزها، دکمه ورود و خروج و میزها باید به طور مرتب ضد عفونی شوند؛ کارهایی که ساده، ولی بسیار مهم هستند. همچنین، بهتر است که مواد ضد عفونی‌کننده به طور گسترده در دسترس باشند و سطوح مختلف به صورت مرتب با این موارد پاک شوند. نکته قابل توجه این است که همه واحدها باید در این زمینه مشارکت کنند. کافیس‌ها در هر اتاق یک تابلو یا علامت نصب شود تا کارکنان پیش از اقدام به فشردن یک دکمه یا تماس با دستگیره در، نکات بهداشتی را رعایت کنند.

سایر نکات بهداشتی

- از کارکنان مجموعه بخواهید تا حد امکان از خانه غذا و خوراکی بیاورند و از سفارش غذا از رستوران‌ها خودداری کنند.
- در صورتی که در مجموعه خوراکی (مانند میوه) توزیع می‌شود، حتماً این مواد غذایی به خوبی با مواد ضد عفونی‌کننده شست و شو شوند.
- بهتر است کارکنان تا زمان رفع این اپیدمی از وسایل حمل و نقل عمومی استفاده نکنند.
- فاصله افراد از هم در محیط کار، بر اساس اعلام وزارت بهداشت می‌بایست حداقل یک و نیم متر باشد تا از خطر انتقال ویروس کرونا جلوگیری شود.

نکته پایانی:

پیشگیری بهتر از درمان است؛ همواره به این اصل باید اعتقاد داشت که هزینه های پیشگیری بسیار کمتر از درمان بوده و می تواند از بسیاری خطرات جانی و مالی و به تبع آن پشیمانی غیرقابل جبران جلوگیری نماید.